

opusdei.org

Püha Isa paavst Franciscuse paastuaja sõnum 2017

Paastuaeg on uus algus - tee, mis viib Kristuse surma üle saavutatud võiduni.

21.02.2017

Kallid vennad ja õed,

Paastuaeg on uus algus - tee, mis viib Kristuse surma üle saavutatud võiduni. Paastuajal oleme kututud pöördumisele. Kristlastel palutakse

pöörduda Jumala juurde „kõigest südamest“ (Jl 2:12), keelduda leppimast keskpärasusega ja kasvada sõpruses Jumalaga. Jeesus on ustav sõber, kes meid kunagi ei hülga, ning isegi kui me patustame, ootab ta kannatlikult meie pöördumist; selle kannatliku ootusega näitab ta meile oma valmisolekut andestada (vt *jutlus 8. detsembril 2016*).

Paastuaeg on soodne aeg meie hingelise elu süvendamiseks kiriku poolt pakutava läbi, milleks on paastumine, palvetamine ja annetamine. Kõige aluseks on aga Sõna, mille üle palutakse meil sügavamalt mõtiskleda just paastuajal. Sellepärast ma sooviks siinkohal veidi rääkida tähendamissõna rikkast mehest ja Laatsarusest (vt Lk 16:19-31). Leidkem innustust sellest tähendusrikkast loost, mis annab meile võtme mõistmiseks, mida me

peame tegema, et leida tõeline õnn ja igavene elu.

Teine inimene on kingitus

Tähendamissõna algab kahe peategelase tutvustamisega. Vaest meest kirjeldatakse detailsemalt: ta on vilets ega jaksa isegi püsti seista. Lamades rikka mehe värava ees, toitub ta leivaraasukestest, mis tolle laualt kukuvad. Tema keha on täis paiseid ja koerad tulevad tema haavu lakkuma (vt psalm 20-21). Pilt on väga õnnetu; see kujutab alandatud ja haletsusväärset inimest. See stseen on veelgi dramaatilisem, kui mõtleme sellele, et vaese mehe nimi on Laatsarus: nimi, mis on täis lubadust, mis otsetõlkes tähendab „Jumal aitab“. See tegelane ei ole anonüümne. Tema välimus on selgelt välja joonistatud. Rikkale mehele praktiliselt nähtamatu, meie näeme ja tunneme teda kui kedagi tuttavat. Ta saab näoks ja sellisena

kingituseks, hindamatuks aardeks, inimolendiks, keda Jumal armastab ja kellest ta hoolib, hoolimata tema konkreetsest olekust väljaheidetuna (vt *jutlus 8. jaanuaril 2016*). Laatsarus õpetab meile, et teised inimesed on kingitus. Õige suhe inimestega seisneb nende väärtuse tänulikus tunnustamises. Isegi vaene inimene rikka värava ees ei ole nuhtlus, vaid kutse pöördumisele ja muutumisele. Tähendussõna kutsub meid kõigepealt avama oma südame väravaid teistele, sest iga inimene on kingitus, olgu ta meie naaber või nimetu kerjus. Paastuaeg on soodus aeg avada väravad kõigile neile, kes kannatavad puudust ja tunnustada neid Kristuse palge ees. Igaüks meist kohtub selliste inimestega nagu Laatsarus tegelikult iga päev. Jumala sõna aitab meil avada oma silmi, et elu tervitada ja armastada, iseäranis siis, kui see on nõrk ja haavatav. Kuid selleks peame võtma me tõsiselt

seda, mida Pühakiri meile rikka mehe kohta ütleb.

Patt pimestab meid

Tähendussõna on halastamatu rikka mehega seotud vastuolude kirjelduses (vt psalm 19).

Vastupidiselt vaesele Laatsarusele temal nime ei ole; teda nimetatakse lihtsalt „rikkaks meheks“. Tema jõukust on näha tema ekstravagantsetes ja kallites riietes. Purpurne kangas oli veel kallim kui hõbe ja kuld ning oli sellisena reserveeritud jumalustele (vt Jr 10:9) ja kuningatele (vt Km 8:26), kui peenlinane andis inimesele peaaegu püha olemuse. Mees selgelt uhkustas oma rikkusega ja tal oli kombeks seda iga päev demonstreerida: „pidutsedes päevast päeva rõõmsasti.“ (vt psalm 19). Temas näeme dramaatilisel kujul rikutust patu läbi, mis edeneb kolmes järjestikkuses astmes: rahaarmastus,

edevus ja uhkus (vt jutlus 20. septembril 2013). Apostel Paulus ütleb meile, et „kõige kurja juur on rahaarmastus“ (1Tm 6:10). See on rikutuse peapõhjus ja kadeduse, tüli ja kahtlustamise allikas. Raha võib hakata meid domineerima, kuni sinnamaale välja, et temast saab türanlik iidol (vt *Evangelii Gaudium*, 55). Selle asemel, et olla meie teenistuses vahend hea tegemiseks ja teiste suhtes solidaarsuse näitamiseks, võib raha aheldada meid ja tervet maailma iseka loogika külge, mis ei jäta ruumi armastuseks ja takistab rahu. See tähendamissõna näitab seejärel, et rikka mehe ahnus muudab ta edevaks. Tema isiksus leiab väljendamisest välispidises, teistele näitamises, mida ta teha võib. Kuid tema välimus maskeerib sisemist tühjust. Tema elu on välispidise, olemasolu kõige pealispindsemate ja mööduvamate aspektide, vang (vt *Evangelii Gaudium*, 62). Selle moraalse

allakäigu madalaim aste on uhkus. Rikas mees rõivastub nagu kuningas ja käitub nagu jumal, unustades, et ta on kõigest surelik. Nende jaoks, kelle on rikkunud rikkusearmastus, ei ole olemas midagi muud peale nende enda ego. Neid ümbritsevad inimesed ei ole neile nähtavad. Raha külge klammerdumise tagajärjeks on teatav pimedus. Rikas mees ei näe vaest meest, kes nälgib, kannatab, lamab ta värava ees. Vaadates seda tegelast, võime mõista, miks Pühakiri nii järsult rahaarmastuse hukka mõistab: „Keegi ei saa teenida kahte isandat, ikka on nii, et ta vihkab üht ja armastab teist või et ta pooldab üht ja põlgab teist. Teie ei saa teenida nii Jumalat kui mammonat.“ (Mt 6:24)

Sõna on kingitus

Pühakirjas aitavad rikas mees ja Laatsarus meil hästi valmistuda Ülestõusmispühadeks. Tuhkapäeva

liturgia kutsub meid kogemusele, mis sarnaneb väga rikka mehe omale. Kui preester raputab meile tuhka pähe, korda ta sõnu: „Pea meeles, et sa oled tuhk ja tuhaks sa jälle saad.“ Nagu välja tuli, nii rikas mees kui ka vaene mees surid ja suur osa tähendussõna tegevusest toimub teispooluses. Kaks tegelast avastavad järsku, et „ei ole me ju midagi toonud maailma, nii ei suuda me ka midagi maailmast ära viia.“ (1Tm 6:7) Me näeme ka, mis teispooluses juhtub. Seal räägib rikas mees pikalt Abrahamiga, keda ta kutsub „isaks“ (Lk 16:24.27), märgina, et kuulub Jumala rahva hulka. See detail muudab tema elu veelgi vastuolulisemaks, sest kuni selle hetkeni ei olnud mainitud tema suhet Jumalaga. Tegelikult ei olnud tema elus Jumalale kohta. Tema ainus jumal oli tema ise.

Rikas mees tunneb Laatsaruse ära alles teispooluse piinades. Ta tahab,

et vaene mees leevendaks tema kannatusi piisa veega. Ta palub Laatsaruselt sama, mida ta võinuks teha, kuid kunagi ei teinud. Abraham ütleb talle: „Laps, tuleta meelde, et sa oled oma hea põlve elus kätte saanud, ja nõndasamuti Laatsarus halva. Nüüd lohutatakse teda siin, sina aga tunned valu.“ (vt psalm 25) Teispooluses taastatakse omamoodi õiglus ja elu halbu külgi tasakaalustatakse heaga.

Tähendamissõna jätkub sõnumiga kõigile kristlastele. Rikas mees palub Abrahamil saata Laatsarus hoiatama oma vendi, kes on veel elus. Kuid Abraham vastab: „Neil on Mooses ja Prohvetid, kuulaku nad neid!“ (vt psalm 29) Rikka mehe vastuväidetele vastab ta, lisades: „Kui nad ei kuula Moosest ja

Prohveteid, ei neid veena siis ka see, kui keegi surnuist üles tõuseks!“ (vt psalm 31)

Nii tõuseb esile rikka mehe tõeline probleem. Kõikide tema hädade põhjuseks oli see, et ta ei kuulanud Jumala sõna. Selle tagajärjel ei armastanud ta enam Jumalat ja hakkas põlgama oma naabrit. Jumala sõna on elus ja võimas, suuteline pöörama usku südameid ja viima neid tagasi Jumala juurde. Kui me suleme oma südame Jumala sõna kingile, siis suleme me sellega oma südame oma vendadele ja õdedele.

Kallid sõbrad, paastuaeg on soodus aeg uuendamaks meie kohtumist Kristusega, kes elab oma sõnas, sakramentides ja meie ligimeses. Issand, kes sai üle kiusaja pettustest 40 päeva jooksul kõrbes, näitab meile teed, mille peame valima. Juhtigu Püha Vaim meid tõelisel pöördumise teekonnal, nii et me saaksime taasavastada Sõna kingi, olla puhastatud patust, mis meid pimestab, ja teenida Kristust, kes on

meie hädasolevates vendades ja õdedes.

Ma julgustan kõiki kristlasi väljendama hingelist uuenemist sellega, et osalete paastuajal erinevates heategevustöodes, mida edendavad paljud kirikuorganisatsioonid maailma erinevates paikades. Toetagem sellisel viisil nn üksteisega kohtumise kultuuri meie ühises peres.

Palvetagem üksteise eest, et jagades Kristuse võitu surma üle, saaksime avada südameväravad nõrkadele ja vaestele, sest vaid nii suudame kogeda Ülestõusmispühade täielikku rõõmu.

FRANCISCUS

Vatikanis, 18. oktoobril 2016

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/et-ee/article/puha-isa-
paavst-franciscuse-paastuaja-
sonum-2017/](https://dev.opusdei.org/et-ee/article/puha-isa-paavst-franciscuse-paastuaja-sonum-2017/) (06.08.2025)